

37ste vergadering

Maandag 5 juli 2004

Aanvang 17.00 uur

Voorzitter: Timmerman-Buck

Tegenwoordig zijn 54 leden, te weten:

Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman-Beukema toe Water, Broekers-Knol, Van den Broek-Laman Trip, Van Dalen-Schiphorst, Dees, Doek, Van Driel, Dupuis, Essers, Van Gennip, De Graaf, Hamel, Hessing, Van Heukelum, Hoekzema, Holdijk, Jurgens, Kalsbeek-Schimmelpenninck van der Oije, Kohnstamm, Kox, Van Leeuwen, Leijnse, Van der Linden, Linthorst, Luijten, Maas-de Brouwer, Meulenbelt, Van Middelkoop, Nap-Borger, Noten, Van den Oosten, Putters, Van Raak, Rabbinge, De Rijk, Rosenthal, Russell, Schouw, Schuurman, Swenker, Sylvester, Terpstra, Timmerman-Buck, Vedder-Wubben, Wagemakers, Werner, Westerveld, Witteman, Witteveen, Woldring en De Wolff,

en de heren Donner, minister van Justitie, De Geus, minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, en Van Hoof, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Eigeman, wegens verblijf buitenslands, ook morgen;

Soutendijk-van Appeldoorn en Ketting, wegens ziekte;

Meindertsma en Slagter-Roukema, wegens bezigheden elders, ook morgen;

Van Thijn, wegens bezigheden elders.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

De **voorzitter**: Aangezien voor het voornemen tot het afsluiten van uitvoeringsverdragen, de verschillende verdragen die ter stilzwijgende goedkeuring zijn voorgelegd en algemene maatregelen van bestuur die zijn voorgehangen en gedrukt onder de nrs. 23908 (R1519), nr. 65, 29504, 29579, 29580, 29616, 29618 (R1759), 29620, 29626, 29627, 29633 (R1760), 29634 (R1761) en 29636 de termijn is verstreken, stel ik vast dat wat deze Kamer betreft aan uitdrukkelijke goedkeuring van deze verdragen en algemene maatregelen van bestuur geen behoefte bestaat.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het voorstel tot Wijziging van het Reglement van Orde van de Eerste Kamer der Staten-Generaal (EK-XVI, B).**

Dit voorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Aanpassing van de Auteurswet 1912, de Wet op de naburige rechten en de Databankenwet ter uitvoering van richtlijn nr. 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij (PbEG L 167) (Uitvoering richtlijn auteursrecht en naburige rechten in de informatiemaatschappij) (28482);**
- **Aanpassing van de Rijkswet op het Nederlandschap en de Rijkswet van 21 december 2000 tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlandschap met betrekking tot de verkrijging, de verlening en het verlies van het Nederlandschap (Stb. 618), mede in verband met de totstandkoming van de Wet conflictenrecht geregistreerd partnerschap (28836, R1735);**
- **Regeling van het conflictenrecht met betrekking tot het geregistreerd partnerschap (Wet conflictenrecht geregistreerd partnerschap) (28924);**
- **Wijziging van de Arbeids-tijdenwet en de Wegenverkeerswet 1994 in verband met de invoering van het digitale controleapparaat (29366);**
- **Voorziening om ter uitvoering van besluiten van instellingen van de Europese Unie regels te kunnen stellen ten aanzien van buitenlandse schepen (Wet buitenlandse schepen) (29394);**
- **Wijziging van de Wet voorkoming verontreiniging door schepen en de Wet op de**

Voorzitter

economische delicten in verband met richtlijn nr. 2000/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 27 november 2000 betreffende havenontvangstvoorzieningen voor scheepsafval en ladingsresiduen (PbEG L 332) (29400);

- Uitvoering van Verordening (EG) nr. 725/2004 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 31 maart 2004 betreffende de verbetering van de beveiliging van schepen en havenfaciliteiten (PbEU L 129), alsook van andere besluiten van volkenrechtelijke organisaties met betrekking tot de beveiliging van havens (Havenbeveiligingswet) (29468);

- Wijziging van de Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra in verband met het invoeren van het jaarverslag en een nieuwe regeling van informatievoorziening voor het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs (29470);

- Wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met onder meer vereenvoudiging van de bekostigingsbepalingen (29473).

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- het wetsvoorstel Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en de Penitentiaire beginselenwet (plaatsing in een inrichting voor stelselmatige daders) (28980).

De **voorzitter**: Ik heet de minister van Justitie van harte welkom.

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Rosenthal** (VVD): Mevrouw de voorzitter. Aan het begin van een heel lange sessie voor deze Eerste Kamer kan de VVD-fractie over het wetsvoorstel dat voorligt kort zijn. De stelselmatige daders waarover het gaat in dit wetsvoorstel zijn verantwoordelijk voor 20% van de criminaliteit in ons land. In de grote steden ligt het percentage nog

aanzienlijker hoger. Daar blijkt het beleid, gericht op het terugdringen van stelselmatig daderschap in combinatie met het aanpakken van de criminele hotspots, al behoorlijk wat effect te hebben. Het is dan ook van belang dat dit wetsvoorstel dat beleid verder ondersteunt.

Het is om die reden alleen maar spijtig om te constateren dat de capaciteit om de zeer actieve stelselmatige daders ± degenen die het meest frequent delicten plegen ± te detineren. Voor 2004-2006 is die capaciteit begroot op slechts 1000 plaatsen, terwijl die groep op zichzelf vier tot vijf keer zo groot is. Uit contacten die ik de laatste weken met een paar mensen uit de politiehoeke heb gehad, blijkt dat zij ook dit capaciteitstekort zeer vervelend en irritant vinden.

De schriftelijke behandeling van dit wetsvoorstel stemt de VVD-fractie grotendeels tevreden. Toch resteren er voor de VVD-fractie nog enkele punten. In de eerste plaats hebben wij de minister gevraagd naar de gevolgen voor de sanctiecapaciteit gericht op andere delinquenten. De minister zegt in de memorie van antwoord dat beleid inzake stelselmatige daders erop is gericht om negatieve gevolgen voor andere delinquenten zoveel mogelijk te reduceren. Daarom kan een maatregel tot plaatsing in een inrichting voor stelselmatige daders ± ISD ± alleen opgelegd worden op vordering van het openbaar ministerie. Het openbaar ministerie, zo zegt de minister, zal zich daarbij uitdrukkelijk rekenschap geven van de beschikbare capaciteit voor deze categorie. Dan zegt de minister: "Is deze capaciteit op enig moment ontoereikend, dan zal een passende onvoorwaardelijke vrijheidsstraf worden gevorderd." Hij vervolgt: "Er is daarmee geen sprake van bepaalde categorieën veroordeelden bij wie de detentie langer uitgesteld zou dienen te worden vanwege het aantal opgelegde ISD-maatregelen."

Op dit punt enkele vragen. Hoe moeten wij deze redenering van de minister begrijpen vanuit het oogpunt van rechtsgelijkheid? Wat bedoelt de minister in dit verband met een passende onvoorwaardelijke vrijheidsstraf? Gaat het dan om een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf waarin het maximum van twee jaar ISD-plaatsing wordt meegenomen, of moeten wij het anders begrijpen? Hoe zit het dan met het regime

waaronder gedetineerden hun onvoorwaardelijke vrijheidsstraf moeten uitdienen? De principiële vraag die zich hier voordoet is of een dergelijk regime dan gelijkwaardig is aan het zogeheten ISD-regime, het regime voor de inrichting stelselmatige daders.

Mevrouw de voorzitter. Bij dit punt wil de VVD-fractie een meer algemeen principiële punt aan de minister voorleggen. Het valt ons namelijk op dat ook bij dit wetsvoorstel de strafrechttoepassing van meet af aan te kampen heeft met capaciteitsproblemen. De wetgever voert een strafrechtelijke maatregel landelijk en integraal in, wetende dat de maatregel vanwege een klemmend capaciteitstekort slechts een klein deel van de betreffende delinquenten zal raken. Wij hebben het hierover ook gehad bij de behandeling van het wetsvoorstel Strafrechtelijke opvang verslaafden, dat nauw gelieerd is aan dit wetsvoorstel. Het is nu ook weer aan de orde bij dit wetsvoorstel. De fractie van de VVD legt de minister de volgende redenering voor. Juist in de strafrechtelijke sfeer moet de rechtsgelijkheid als een hoog goed worden beschouwd. Wordt die dan niet aangetast wanneer de formele wet voorziet in vrijheidsberovende maatregelen en wanneer daarbij meteen duidelijk is dat die maatregelen slechts voor een klein deel van de betreffende delinquenten zullen gelden?

Mevrouw de voorzitter. Kort als het is, is dat ons principiële punt bij de plenaire behandeling van dit wetsvoorstel. Een klein punt dat wij de minister nog willen voorleggen betreft het opleggen van plaatsingen in een ISD aan minderjarigen. De minister herhaalt dat dit in beginsel niet zal voorkomen en hij verwijst daarbij naar artikel 77b Sr en de daarin omschreven soort van delicten. Wij hebben echter begrepen dat artikel 77b niet alleen ziet op de ernst van het begane feit, maar onder meer ook op de persoonlijkheid van de dader en de omstandigheden waaronder een delict is begaan. Wij zouden ook op dit punt graag van de minister verduidelijking hebben.

Voorzitter. Wij wachten met belangstelling de beantwoording door de minister in eerste termijn af.